

1917—18 var dette blevet til et Underskud paa ca. 1 900 000 Kr., og dette vil rimeligvis gentage sig ogsaa i indeværende Aar, bortset fra den Takstforhøjelse, som blev vedtaget i Fjor. Dertil kommer saa yderligere de 25 pCts Løntillæg til Tjenestemændene, som nu er foreslaaet af Finansministeren. Alt i alt tror jeg, man maatte befrygte et Underskud af de to Institutioner paa tilsammen 30 Mill. Kr., og selv om man nok saa meget maatte ønske at undgaa yderligere Takstforhøjelser, tror jeg, alle maa være enige i, at det ikke lader sig gøre. Der er maaske dem, der vilde mene, at det, der her foreslaas, er for lidt. Der tilsigtes nemlig at tilvejebringe en Indtægtsforøgelse for Statsbanernes Vedkommende paa 11½ Mill. Kr. og for Postvæsenets Vedkommende paa 3 Mill. Kr., og mange vil maaske mene — det er i hvert Fald tidligere udtalt fra disse Sider her i Salen —, at disse Virksomheder bør dække deres Drift og afkaste en passende Rente til den deri af Staten anbragte Kapital. Hvis man vilde kræve denne Fordring gennemført, maatte der foreslaas en Takstforhøjelse, som vilde være 3 Gange saa stor som den her foreslaaede, det vil sige, at man for Statsbanetaksternes Vedkommende vilde komme op paa en Forhøjelse af 100 pCt. i Forhold til de tidligere gældende Takster. Imidlertid er der meget, som taler for, at hvis man gik til en saadan Forhøjelse, vilde den i Virkeligheden ikke opfylde Hensigten. Der er ingen Tvivl om, at hvis man gik til en saa betydelig Forhøjelse, vilde det medføre en meget væsentlig Nedgang i Trafikken, og selv om der derved kunde indvindes en tilsvarende meget betydelig Nedgang i Udgiften, saa det økonomiske Resultat muligvis kunde blive ganske tilfredsstillende, maatte man dog stærkt fraraade en saadan Fremgangsmaade af Hensyn til Statsbanernes Økonomi i det lange Løb. Hertil kommer jo saa i øvrigt de meget vigtige sociale og erhvervsmæssige Hensyn, som vilde blive berørt af en saadan Forhøjelse.

Telegrafvæsenet har hidtil givet Overskud, som endogsaa i Krigsaarene har været betydeligt større, end det nogen Sinde tidligere har været. Imidlertid vil ogsaa Udgifterne paa dette Budget efterhaanden stige i høj Grad til Funktionærlønninger, til Materielanskaffelser, og det vil formodentlig ikke være urimeligt i Forbindelse med disse Forhøjelser, her foreslaas, ogsaa at indføre Forhøjelser af Telegrafvæsenets Takster i Lighed med, hvad

der forestaar i de øvrige skandinaviske Lande.

Som jeg nævnede før, vilde en meget stor Forhøjelse af Statsbanetaksterne rimeligvis medføre adskillige Hindringer for Trafikken, vilde nedsætte Trafikkens Omfang. Selv en Forhøjelse som den, der her foreslaas, kunde muligvis have den Virkning, hvis man vilde gennemføre den paa samme Maade, som Takstforhøjelsen i Fjor blev gennemført. Da blev der foreslaaet og vedtaget en fuldstændig summarisk, procentvis Forhøjelse af alle Takster med 25 pCt., dog saaledes, at 2den Klasses-Billetterne blev forhøjet med 30 pCt. Det kan ikke anbefales at gaa videre ad den Vej, idet det navnlig befrygtes, at en saadan Fremgangsmaade vilde virke hindrende for Trafikken, dels paa de korte, dels og navnlig paa de lange Afstande. Ogsaa sociale og erhvervsmæssige Grunde taler stærkt for, naar man nu skal gaa til en Forhøjelse, at man samtidig foretager en Omlægning af Taksterne, saaledes at Forhøjelserne væsentlig kommer til at falde paa de Rejser og Godsforsendelser, som kan bære dem, eller som i sig selv forvolder Statsbanerne store Udgifter. For Persontrafikkens Vedkommende er der foreslaaet en Grundtakst af 4,25 Øre pr. km, dog saaledes, at der skal indføres lavere Takster for Afstande indtil 40 km. Det udtrykkes saaledes, at der for de første 20 km kun beregnes 3,75 Øre og for de næste 20 km 4 Øre pr. km. Der er herved taget det sædvanlige Hensyn til de korte Afstande; dog maa det være nødvendigt at have en Mindstebetaling, saaledes som man ogsaa hidtil har haft det. Denne Mindstebetaling var efter Loven af 1911 15 Øre, den blev i Fjor forhøjet til 20 Øre, og den foreslaas nu forhøjet til 25 Øre. Til Gengæld udstedes der for de korte Afstandes Vedkommende Dobbeltbilletter til nedsat Pris.

Men lige saa vel som det kan være rigtigt af mange Grunde at tage Hensyn til de særlig korte Rejser, saaledes vil det sikkert for Statsbanerne vise sig at være økonomisk rigtigt at tage Hensyn overfor de lange Rejser. I den nugældende Takstlov af 1911 er der indført Zonetarif: naar man kommer til en Afstand paa 170 km, indtræder der den samme Pris for et vist Antal Kilometer yderligere, saaledes at en Rejse indenfor 170—182 km køres for samme Pris, en Rejse indenfor 183—196 km køres for samme Pris. Efter det foreliggende Lovforslag indføres Zonetariffen først, naar man har naaet en